

# **Måltider på sjukhus i Stockholms läns landsting**

## Ett strategiskt perspektiv

*Lena Halvardson Rensfelt*

*Samordnare, Landstingsdirektörens stab*

*[Lena.Halvardson-rensfelt@sll.se](mailto:Lena.Halvardson-rensfelt@sll.se)*

# Stockholms läns landsting, SLL

- Över 2 miljoner invånare
- Ansvarar för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik och regional utveckling
- Årlig budget på ca 77 miljarder
- 43 000 anställda
- Styrs med beställar-utförarmodell

# Hälso- och sjukvården

- Landstinget driver sex akutsjukhus på sju geografiska platser i länet
- Bygger ett nytt högspecialiserat universitetssjukhus
- Driver slutenvård på ett flertal geografiska platser i länet
- Den landstingsägda hälso- och sjukvården drivs av fem bolag och två förvaltningar
- Alla har en egen styrelse

# Måltidsfrågan – 2005

- Många kök på sjukhusen var slitna och behövde renoveras
- Diskussioner om att lägga ner köken
- Gemensam upphandling av externt producerad mat genomfördes för fyra akutsjukhus

# Resultatet av upphandlingen

- En entreprenör för all mathantering fram till avdelningen
- Mat levererades kall i portionslådor
- Hårt styrande avtal (krav på rekommenderat näringsinnehåll i varje portion)
- Brister i implementeringen
- Patienter och personal missnöjda
- Hård mediabevakning - politiskt het fråga

# Omstart för måltidfrågan

- Landstingsval 2010
- Ny ansvarig politiker
- Fokus på bred politisk förankring av matfrågan
- Tillsatte ny måltidsutredning

# Måltidsutredningen 2011-2012

- Skulle bland annat:
  - Utgöra ett underlag för den långsiktiga hanteringen av måltidsfrågor inom SLL
  - Ge en översiktlig bild av hur måltidsfrågan hanteras av andra
  - Föreslå en ny måltidspolicy

# Vad gjorde vi

- Tog in en utredare från verksamheten:
  - Lotta Klinge Härberg, chef dietistkliniken Karolinska universitetssjukhuset
- Skilde på politik och fakta
- Kartläggning av hantering av frågan i SLL och andra landsting och internationellt
- Studieresor



# Våra egna mål med utredningen

- Skapa acceptans för frågan och utredningen
- Visa på olika perspektiv
- Visa på olika lösningar
- Skapa en styrning som håller över tid
- Fokus på patientperspektivet – olika behov
- Tillgodose både politikens och verksamheternas behov

# Politisk förankring

- Månatlig rapportering av utredningens arbete och diskussion med produktionsutskottet
- Kompetenshöjande insatser för politikerna och representanter från verksamheterna
- Dialog med pensionärs-, handikapp- och patientföreningar
- Lyfte in viktiga frågor för alla partier

# Utredning kunde inte lösa allt

- men...
  - Beskrev en problembild
  - Ökade fokus på frågan
  - Lyfte fram allas behov och önskemål
  - Höjde kompetensen hos beslutfattare (och verksamheter)
  - Gav förslag på hur man centralt *ska* och hur man lokalt *kan* hantera frågan

# Några resultat från utredningen

- Politiken säger *vart* vi ska -  
verksamheten avgör *hur* man tar sig dit
- Politiskt beslut om t.ex.
  - Delegering av beslutsrätt i frågan till verksamheterna
  - Tillagningskök ska alltid utredas som ett alternativ
  - Verksamheterna måste arbeta strategiskt med frågan
  - Valfrihet för patienten
  - Fokus på måltidsupplevelsen som helhet

## Vision - istället för måltidspolicy

År 2016 serveras alla patienter inom Stockholms läns landsting en god, smaklig och näringsriktig mat utifrån deras individuella behov, önskemål och preferenser för att de ska få en positiv måltidsupplevelse. Maten serveras i en stimulerande måltidsmiljö och det finns tillgång till mat dygnet runt. Närstående och medföljande ska kunna köpa varm mat dygnet runt

## Efter utredningen

- Fortsatt fokus på frågan
- Två tillagningskök byggs just nu
- Utredning pågår om hantering på övriga sjukhus
- Olika lösningar för olika verksamheter
- Gemensamt nätverk i SLL
- Politiken får rapport ca två ggr per år
- **Utmaning** - ekonomin